

Monumentnummer*: 510619

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 januari 1999
Kadaster deel/nr 82800/15

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Enschede Enschede Overijssel

Locatiennaam Locatieomschrijving
Enschede

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Enschede H 371

Omschrijving**

Inleiding

In opdracht van de bankier mr. Benjamin Willem Blijdenstein jr. is het HERENHUIS De Groote Schuur in 1910-12 gebouwd naar ontwerp van G. Beltman. Blijdenstein kwam uit een familie van industriëlen uit de doopsgezinde hoek. Na de afscheiding met België (1839) werd het toenmalige Nederlands-Indië het afzetgebied van Twentse "katoentjes". Vlot geldverkeer tussen Londen, Amsterdam en Enschede was hierbij een vereiste. In alle drie steden werd daartoe in 1866 een bank opgericht onder de naam Twentse Bankvereniging.

De Engelse invloed die De Groote Schuur vertoont, zoals elementen in Cottagestyle, is wellicht terug te voeren op het intensieve contact dat Blijdenstein had met Engelse industriëlen. Zij speelden een rol in de industrialisering van Enschede. Hang- en sluitwerk is deels afkomstig uit Engeland.

Het pand is rond 1994 verbouwd, waarbij een liftschacht is aangebracht en de keuken sterk is gewijzigd, maar de hoofdstructuur en vele interieuronderdelen zijn bewaard.

Voor het huis en aan de linkerachterzijde dient een HEKwerk uit de bouwperiode als erfscheiding.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Huize de Grootte Schuur is opgetrokken vanaf een rechthoekige plattegrond met erkers en een aanbouw over twee bouwlagen onder een zadeldak met leien in Maasdekking. De gevels op een hardstenen plint zijn in baksteen en natuursteen uitgevoerd. De verdieping en de dakkapellen in gepleisterd vakwerk. Alle vensters op de begane grond zijn aangebracht onder natuurstenen lateien. Op de nok een schoorsteen.

Centraal in de voorgevel (N) de entreepartij in een portiek onder een Tudorboog met natuurstenen lijst. De entreepartij is uitgevoerd met twaalfruits vensters en glasdeur met zesruits bovenlichten.

Links een drizijdige donjon-achtige erker over twee bouwlagen die de dakrand doorbreekt, uitgevoerd in natuursteen. Op de begane grond van de erker drie T-vensters met achtruits bovenlichten, op de verdieping lagere T-vensters met bovendien een zesruits roedenverdeling in de onderlichten. Rechts van de entree een drielichtvenster. Op de verdieping in het midden en rechts zijn drie vakken van twaalfruits vensters met zesruits bovenlicht voorzien. Boven de erker een dakkapel onder steekkap met twee zesruits draaivensters, rechts een grotere dakkapel met drie zesruits vensters.

De oostgevel heeft rechts tegen het rookkanaal een vierkante erker, op de verdieping drizijdig en in natuursteen onder een drizijdig tentdak. Op de begane grond twee achtruits vensters in natuurstenen lijst, op de verdieping drie zesruits vensters met segmentboog. Links in de gevel een drielichtvenster, erboven een twaalfruits schuifvenster met zesruits bovenlicht, beiden onder een latei. In de geveltop aan weerszijden van het rookkanaal vakwerk.

De achtergevel (Z) heeft rechts van het midden een erker met gebogen voorgevel, in het dakvlak bekroond met een dakkapel. Links op de hoek een keukenaanbouw, evenals de erker met een natuurstenen balustrade op de verdieping. In de erkergevel een dubbele achtruits glasdeur geflankeerd door dito draaivensters, allen met achtruits bovenlicht. Rechts een deels dichtgezette serre met meerruits vensterpartij, links een zestienruits schuifvenster met achtruits bovenlicht, beide onder een latei. Op de verdieping in de vakken boven de erker een meerruits glasdeurpartij geflankeerd door twee zestienruits schuifvensters met achtruits bovenlicht. Links boven de aanbouw een dubbele achtruits glasdeur met achtruits bovenlicht.

De grote dakkapel heeft drie, de kleinere twee zesruitsvensters. Boven in het dakschild twee schoorstenen.

In de westgevel centraal een entree met Dorisch portaal van gecanneleerde pilasters en een fries met metopen, triglyfen en gutae. Boven de entree de vensterpartij met glas-in-lood traplicht. Verder enkele meerruits vensters.

Het interieur van Huize de Grootte Schuur is vooral op de begane grond rijk geornamenteerd.

Het hoofdvertrek heeft stucwerk lambrizingen, deurlijsten en plafonds, houten radiatorombouwen en een parketvloer. In de vestibule een vloer van gespiegelde marmeren platen. De zijkamer heeft een houten lambrizing met daarin opgenomen een houten schouw met betegelde haard. De radiatoren zijn gebogen en geornamenteerd met engelenhoofdjes. De vertrekken zijn met elkaar en de gang verbonden via beglaasde suite-deuren. In de voormalige bibliotheek met houten lambrizing en schouw een verscholen vertrek achter een boekenkast. Op de verdieping zijn verschillende vertrekken voorzien van houten kast-/wastafelpartij en parketvloer.

In nagenoeg alle vertrekken is het originele hang- en sluitwerk aanwezig.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het HEKWERK bestaat uit een bakstenen onderbouw met ezelsrug, met hardstenen dekplaat. Op regelmatige afstand van elkaar staan bakstenen hekpijlers op vierkante grondslag, met hardstenen dekplaat, waarop een hardstenen bol is geplaatst. Tussen de pijlers smeed- en gietijzeren platte spijlen, met steeds centraal een decoratief deel, uitgevoerd in Art Nouveau trant.

Waardering

Herenhuis Huize de Groote Schuur van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als een van de gaafst bewaard gebleven onderdelen van het stadsuitbreidingsplan De Stadsmaten van 1907
- vanwege de bouwstijl met Engelse invloeden
- vanwege de kwaliteit van het ontwerp en de plaats die het inneemt in het oeuvre van G. Beltman.
- vanwege de beeldbepalende ligging hoek M.H. Tromplaan - M.A. de Ruijterlaan
- vanwege de gaafheid van in- en exterieur
- vanwege de grote zeldzaamheid van een dergelijke gaafheid van herenhuizen in Enschede

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument